

FJÄRDE SÖNDAGEN EFTER PÅSKDAGEN

CANTATE

Text: II Årg Högm Joh 17: 9–17. Predikan Gunnar Edwardsson.

”Sjungen Herranom en ny sång”, Psalt 98: 1.

Från de gammalsvenska orden är denna söndags namn *”Cantate”* hämtat och är uppmaningen: *”Sjung till Herrens ära en ny sång”* (*Cantate Domino canticum novum*). Vad är det för sång och glädje? Det är påskens glädje som lyser fram i de orden. En lovsång, ny för oss människor eftersom den är en lovsång till Herren Kristus för hans frälsareverk. Den lovsången är inget människan av sig själv kan frambringa, den är i stället den trons och förtröstans lovsång som den Helige Ande verkar genom evangelium. Och det går också igen i dagens text, Jesu översteprästerliga förbön, som talar om Guds förhållande genom Sonen och Sonens förbön för sin kyrka.

Men först låt oss lägga märke till en sak. Våra huvudtexter för söndagarna efter påskdagen är praktiskt taget alla hämtade från Jesu avskedstal med sina lärjungar innan hans lidande begynner. Det kan ju synas märkligt, eftersom påsken handlar om resultat av hans lidande och död och uppståndelse. Men det är en form av rekapitulation, ett sammanfattande, som är betydelsefullt. Jesus förutsäger i sitt avskedstal vad som ska hända och hur det ska vara för lärjungarna. Han säger att han skulle lämna dem, men att han skulle komma tillbaka och de skulle bli glada och ingen ska kunna ta deras glädje ifrån dem. Så ock att Fadern skulle sända den Helige Ande i Jesu namn. *”Han skall förhålliga mig och av mitt ska han taga och ska förkunna det för er”*, säger han i dagens evangelium. Den Helige Ande skulle tala vad Jesus sagt och uppenbarar.

För de första kristna var dessa texter mycket avgörande, emedan Jesus här både förutsade vad som skulle ske, och hur hans lärjungar skulle förhålla sig och vad de skulle vänta på, förtrösta på och ställa sitt hopp till, och vilken innebörd hans lidande och död hade. Därför blev dessa texter ur Joh 14–17 de stora och förklarande texterna för kyrkan i ljuset av Jesu död och uppståndelse.

I sin översteprästerliga förbön, som vår text är en del av, talar Jesus om sitt förestående lidande. Han har sagt till sina lärjungar att de ska sörja. Men här, där han talar om den verkliga innebörden av sitt lidande, sin död och uppståndelse, och då säger han att det är ett förhållande, ett förhållande av Fadern och ett förhållande av Sonen. I denna situation, inför lidandet och döden, ligger emellertid allt detta fördolt. Liksom det också gjorde när det gäller hela Jesu jordiska framträdande, hans ringa födelse med mera, för allt tycktes ju för världen vara föga märkligt. Och ännu mer, när det gäller det förestående av hans lidande och död. Ändå ligger häri, i hela hans jordiska gärning, den gudomliga härligheten, som ingen människa kan förstå. Här träder han fram, som Sonen sänd i världen, för att uppenbara och fullgöra Faderns vilja. Allt vad han gör tjänar detta syfte, att förhålliga Fadern. *”Jag har förhålligt dig på jorden, fullbordande det verk, som du givit mig att göra.”*

Och all Faderns härlighet är också Sonens. *"Förbärliga mig du, Fader, hos dig själv, med den härlighet jag bade hos dig, förrän världen var till."* Sonens härlighet har alltid funnits där, förrän världen var till. Jesus som människa äger således den gudomliga härligheten. Här utsäger alltså Jesus i klartext sin gudomlighet med dessa ord.

Nu beder han för sina lärjungar och för sin kyrka. Och det yttersta målet är, det utsäger han själv, att de alla skall vara ETT. De ska vara EN enda kyrka, med EN enda tro. Med tanke på att vi är en kyrka bland många samfund, och den kyrkliga splittringen inte syns ha någon gräns, är det viktigt att se hur Jesus talar och beder för sin kyrka i denna bön. Då kan vi undvika många misstag som görs när man talar om kyrkans enhet.

Och en första sak vi kan se, det är att han säger att de ska vara lärjungar i världen, de ska vara en kyrka i världen. Han säger uttryckligen att han sänder dem i världen. Kyrkan grundar sig på Jesu ord och befallning. Den är inte en sammanfogning av mänskliga intressen eller en förening för jordiska intressenter, typ SPF eller NTO eller något annat. I stället är det en kyrka, grundad i Guds ord, med Guds ord och befallning. Jesus har givit Ordet åt sina lärjungar. De är inte något de själva tagit sig. Gud har skänkt dem. Detta har de fått för att bevara det, behålla det och sprida det. Han har grundat kyrkan!

Det är så mycket mer betydelsefullt när vi också ser att Jesus säger att lärjungarna inte är av världen. De är tagna ut ur världen. Hur har det skett? I Johannesprologen i första kapitlet läser vi: *"Men de som tog emot honom, åt dem gav han myndighet att bli Guds barn, dem som tro på hans namn. Och dessa är födda, inte av blod, inte av köttets vilja, inte av mans vilja, utan av Gud."* (Joh 1: 12f) Genom att födas av Gud, på nytt, blir en människa uttagen ur världen. Hon lever visserligen som människa i världen, men det är som S:t Paulus skriver: *"Nu lever inte mer jag, utan Kristus lever i mig. Det liv jag lever i köttet det lever jag i tron på Guds Son, som har älskat mig och utgivit sig själv för mig."* (Gal 2: 20)

Detta är ju det första och viktiga i den kristna tron, att de inte åstadkommit detta själva. De tog sig inte ut ur världen själva. Och vem kan det? Nej, Gud har tagit dem ut, han har upptagit dem, gjort dem till sina, gjort dem till Guds barn. Detta är verkligheten för Jesu lärjungar i går och i dag. Och lägg märke till att dessa lärjungar ingalunda var några trons hjältar, lika lite som vi. Men Jesus ger dem alltså en synnerlig ära, därför att de, svaga som de ändock är, trott på honom, trott på hans namn.

Vad lär detta oss? Jo, det visar ju också för oss, vi som är svaga, ja ännu svagare än Jesu lärjungar, vi får likväl i tron på Jesus och på hans namn, hålla oss just för detta; uttagna i världen och begåvade med ärenamnet *Guds barn*. Och detta genom Guds handlande med oss i dopet och genom ordet. Inget mindre ska vi räkna med. Gör vi det, då skulle vi ju förkasta Guds mäktiga gärningar. Nej, nu får vi i stället ta emot dem, tro dem just om oss själva och glädja oss åt detta barnskap. Och än mer: vi får också på oss tillämpa Jesus bön för sina lärjungar och för sina kyrka.

Nu beder Jesus också att lärjungarna ska bevaras i världen, bevaras från det onda. Hur sker det? Han säger det med lite andra ord strax därpå: *"Helga dem i sanningen; ditt Ord är sanning."* Genom detta ord ska de bevaras och helgas. Han själv har helgat sig för dem, gjort sig till offer för dem. Och ordet som han givit dem, ordet om detta offer och allt Guds råd, de har de fått för att förbliva i tron, växa till tron och bli i sanning helgade.

Att de ska bevaras från det onda, beder också Jesus. Det visar på faran i att vara kristen. Det ligger alltid en stor fara däri, därför att djävulen hela tiden kämpar för att rycka själarna till sig, och många kan han hålla sovande i synden, och andra kan förleda bort ifrån sanningen.

När Jesus beder för sin kyrka och för sina lärjungar att de ska bevaras, så sker det genom att de håller sig till ordet som de fått. Det är detta som ska bevara dem. Det är detta ord som också är Hjälparens ord, den helige Andes *"ty av mitt ska han taga och ska förkunna för er"* säger Jesus i sitt avskedstal. Ordet ska vara deras skydd och beskärm och genom detta ska Jesus vaka över dem och hjälpa dem

Det som gällde lärjungarna, det gäller också oss. Också för oss beder han, att vi ska bli helgade i sanningen. Sanningens ord som är Guds ord. Vi lever nämligen också i den stora faran. Djävulen har inte lugnat sig sen de första lärjungarnas tid. *"Djävulen går omkring som ett rytande lejon och söker vem han kan uppsluka. Stå honom emot fasta i tron"*, manar aposteln.

Vi måste därför på samma sätt hålla oss till ordet, inte förneka det eller kasta bort som obrukbart, utan tvärtom hålla det högt, gärna höra och lära det. Låta det vara Guds ord som så ska bevara oss. Och detta därför, att däri ligger hans omsorg om oss uppenbarad, där är hans förbön, där är hans goda evangelium, där är hans barmhärtighet och nåd, hans utgivna offer för oss, ja alltsammans oss givet.

Så ser vi att den sanna enheten inte är bunden till människotankar eller till samlade ansträngningar av intressen och krafter, utan den sanna enheten är förbunden med Guds ord, och att detta Bibelns ord är sanning. Enheten är Guds, genom Ordet och sakramenten. Gud skapar den där hans ord får råda. Det är vi som har att ta fasta på detta ord, ta till oss den. Jesus har visat sina lärjungar i alla tider till ordet och visat också oss därtill, till det som skapar enhet

Allt har han emellertid talat för att vi ska ha frid i honom. I världen finns inte friden, där råder motsatsen. Men låt oss då komma ihåg, att när han säger till lärjungarna att de ska komma i svårigheter och världen till och med ska hata dem, så glömmer han inte att påminna dem och oss den goda sanningen: *"Var vid gott mod: jag har övervunnit världen."*

Tack ljuvaste vän...

För att du stod opp Ur graven och gav mig evinnerligt hopp För att du i himlen med seger gick in, För att du oss sände Hugsvalaren din, För allt vad du fullgjort och lovat och sagt, Vi prisar din makt.

Amen